

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5CdoR/11/2025
Identifikačné číslo spisu:	5423200303
Dátum vydania rozhodnutia:	22.01.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:5423200303.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovvej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: P. W. Š., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, dieťa rodičov - matka: S. L., rod. L., nar. XX. XX. XXXX, R. B., Š. XXXX/X, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Jančí, s. r. o., Ružomberok, Dončova 1451/21, IČO: 36 862 304 a otec: F. Š., nar. XX. XX. XXXX, F. XXX, zastúpený: JUDr. Andrej Gara, advokát, Bratislava, Štefánikova 14, IČO: 30 850 436, v konaní o návrhu matky na určenie výživného, vedenom na bývalom Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. DK-8P/18/2023, o dovolaní otca maloletej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. marca 2025 sp. zn. 14CoP/34/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Námestovo (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. DK-8P/18/2023-1619 zo dňa 29. októbra 2024 rozhodol tak, že:
„I. Otec je povinný prispievať na výživu mal. P. W. Š., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 13.03.2023 do 31.08.2024 sumu 500,- EUR mesačne z čoho časť vo výške 300,- EUR mesačne je povinný platiť vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. dieťaťa a sumu 200,- EUR mesačne určenú na tvorbu úspor je povinný platiť vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred na účet zriadený na meno maloletej matkou dieťaťa, s tým, že výbery z tohto účtu sú možné len s predchádzajúcim súhlasom súdu, pričom matka je povinná oznámiť otcovi číslo takéhoto zriadeného účtu v lehote 10 dní od právoplatnosti rozsudku a od 01.09.2024 do budúca sumu 600,- EUR mesačne z čoho časť vo výške 400,- EUR mesačne je povinný platiť vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. dieťaťa a sumu 200,- EUR mesačne určenú na tvorbu úspor je povinný platiť vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred na účet zriadený na meno maloletej matkou dieťaťa, s tým, že výbery z tohto účtu sú možné len s predchádzajúcim súhlasom súdu, pričom matka je povinná oznámiť otcovi číslo takéhoto

zriadeného účtu v lehote 10 dní od právoplatnosti rozsudku. II. Zameškané výživné na mal. P. W. Š. za obdobie od 13.03.2023 do vyhlásenia rozsudku v časti bežného výživného určeného k rukám matky vo výške 2.111,30 eur je otec povinný uhradiť v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám matky dieťaťa a v časti výživného určeného na tvorbu úspor vo výške 3.922,60 eur je otec povinný uhradiť v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku na oznámený účet mal. dieťaťa. III. Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamieta. IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

1.1. V odôvodnení okresný súd uviedol, že po právoplatnosti čiastočného rozsudku č. k. DK - 8P/18/2023 z 13. 07. 2023 upravujúceho osobnú starostlivosť o mal. dieťa a úpravu styku zostalo predmetom konania určenie výživného na maloletú. Matka pôvodne žiadala určiť výživné od 01. 03. 2023 v celkovej výške 850 eur z čoho časť vo výške 350 eur k rukám matky dieťaťa a časť vo výške 500 eur na sporiaci účet maloletej. V priebehu konania z dôvodu navýšenia výdavkov na maloletú žiadala určiť časť výživného vo výške 500 eur k rukám matky a časť vo výške 350 eur na tvorbu úspor pre dieťa.

1.2. Pri určovaní výživného okresný súd vychádzal predovšetkým z kritérií uvedených v § 62 ods. 2, 4, § 63 ods. 3 a § 75 ods. 1 ZoR. Z pohľadu potrieb dieťaťa zohľadňoval vek dieťaťa, jeho zdravotný stav, podiel dieťaťa na životnej úrovni rodičov. Mal. P. má dva roky, vyžaduje celodennú starostlivosť zabezpečovanú matkou (s výnimkou realizácie styku s otcom, ktorý sa uskutočňuje v rozsahu spolu 24 hodín v mesiaci). V dôsledku starostlivosti o dieťa útleho veku matka nemá možnosť zvýšenia svojho príjmu, ktorý má v súčasnosti len vo výške rodičovského príspevku, a teda na zabezpečovaní potrieb dieťaťa sa podieľa predovšetkým výkonom osobnej starostlivosti. Na dieťa sú jednoznačne zvýšené výdavky v súvislosti s jeho zdravotným stavom na dopĺňanie liekov, probiotík, vitamínov, tiež cestovné výdavky v súvislosti s častými lekáorskými vyšetreniami v Dolnom Kubíne, aj Martine, s fyzioterapiou v Lokci. Podľa okresného súdu zistené majetkové pomery otca, jeho životná úroveň, mu umožňujú podieľať sa nielen na uspokojovaní základných potrieb dieťaťa nevyhnutných pre život a vývin dieťaťa (strava, ošatenie, bývanie, zdravotná starostlivosť), ale aj ďalších potrieb nie nevyhnutného charakteru, ktoré ale majú vplyv na celkový priaznivý rozvoj dieťaťa, napr. potreby na pohybové a športové aktivity, krúžky, hračky, výlety a pod. Otec sa snažil obmedziť rozsah svojej vyživovacej povinnosti a ako jediné kritérium, ktoré sa má pri zhodnotení jeho možností a schopností zohľadniť, uvádzal výšku svojho súčasného príjmu (522 eur mesačne). Pre úpravu vyživovacej povinnosti však nie je určujúci len reálny príjem povinného rodiča, ale jeho celkové pomery a možnosti, vrátane majetkových pomerov. Otec podnikal v stavebníctve 24 rokov s dobrými výsledkami, čo jednoznačne preukazujú výsledky hospodárenia jeho spoločnosti D. +, P. D. G.. aj posledné roky pred ukončením podnikania v roku 2023. V roku 2021 vykazoval v DP čistý obrat 120.422 eur a majetok 213.486 eur, v roku 2022 čistý obrat 115.026 eur a majetok 178.507 eur. Peniaze z podnikania investoval do kúpy nehnuteľností, na ktorých si postavil rodinný dom, 5 garáží, parkovisko, s celkovou zastavanou plochou pozemkov 1 066 m², pričom ďalšie príslušné pozemky k domu majú výmeru spolu 1 903 m² a je aj spoluvlastníkom ďalších pozemkov v k. ú. Veličná s výmerou pripadajúcou na jeho spoluvlastnícky podiel 642 m². V roku 2021 kúpil pozemok so starším rodinným domom s plánom postaviť na jeho mieste novú stavbu na bývanie s už naplánovanou architektúrou. Okrem uvedených nehnuteľností otec naakumuloval aj značný finančný majetok, keď k 31. 05. 2023 mal na svojich štyroch účtoch (tri účty vo VÚB a jeden účet v Raiffeisen banke) zostatok financií 356.435 eur. Z dokazovania tiež vyplýva, že otec hradil vysoké úhrady priamo v hotovosti, napr. bolo zistené, že svojim dvom plnoletým dcéram dal počas spolužitia s matkou každej po 5.000 eur, kúpnu cenu za dom v I. vo výške 50.000 eur hradil tiež k rukám predávajúceho. Sám na pojednávaní dňa 13. 07. 2023 uviedol, že spomínané peniaze dal dcéram v hotovosti, lebo má v domácnosti určitú rezervu, priebežne si vyberá peniaze z účtu. O životnej úrovni otca napovedajú aj dovolenky, na ktorých bol v čase trvania partnerského vzťahu s matkou, resp. krátko po ňom. Otec bol v roku 2021 v Taliansku v Alpách, v lete v Chorvátsku, v roku 2022 bol na dovolenke na Kanárskych ostrovoch a tiež v Ománe, na jeseň chodieval na cykloturistiku na Moravu. Právny zástupca matky žiadal určiť rozsah jeho vyživovacej povinnosti na základe aplikácie § 63 ods. 1 veta druhá ZoR z dôvodu, že otec si nesplnil svoju povinnosť na preukázanie svojich príjmov z podnikania a preukázanie majetku. Je pravdou, že tvrdenia otca týkajúce sa jeho finančného majetku boli neúplné a zavádzajúce. Na výzvu súdu však požadované doklady (napr. výpisy z jeho účtov za dlhý časový úsek, účtovnú súvahu za rok 2022, ZP č. 3/2023 a ďalšie) doložil. V súčasnosti už aplikácia § 63 ods. 1 ZoR ani nepripadala do úvahy, pretože sa vzťahuje na podnikateľov a otec už nemá príjmy z podnikania, keď

v 10/2023 podnikanie ukončil prevodom celého svojho obchodného podielu na spoločnosti, cez ktorú podnikal, a tiež aj ukončením živnosti. Nebola ale preukázaná bezdôvodnosť, účelovosť takéhoto rozhodnutia, keď bol uznaný za invalidného a preukázal zníženie svojej pracovnej spôsobilosti na 50 % s tým, že nemôže vykonávať fyzicky náročnú prácu, a teda boli preukázané zdravotné dôvody pre ukončenie podnikania v oblasti stavebníctva. Aktuálne poberá otec len dávku v nezamestnanosti a invalidný dôchodok. Tvrdenia matky, že napriek ukončeniu podnikania stále robí stavbárske práce, neboli nepochybne preukázané aj v spojení s vyjadreniami otca a ním predloženými dokladmi, ktoré nepotvrdzujú reálny výkon stavebných prác. Súd bol ale toho názoru, že jeho pracovná spôsobilosť mu umožňuje pracovať na pozíciách, kde sa nevyžaduje odborná kvalifikácia, resp. výkon ťažkej fyzickej práce a má možnosť dosahovať tak mzdu aspoň vo výške minimálnej mzdy. Bolo ale zrejmé, že otec pri svojich pomeroch o toto záujem nemal. Neuvádza a nepreukázal, že od ukončenia PN podával u konkrétnych subjektov prac. žiadosti, resp. sa zúčastnil pracovných pohovorov.

1.3. Vzhľadom na takto zistené celkové pomery na strane oprávneného dieťaťa aj povinného otca (najmä vzhľadom na jeho majetkové pomery, skutočnosť, že ďalšie vyživovacie povinnosti nemá, so zohľadnením aj jeho obmedzenej prac. schopnosti) okresný súd určil výživné na mal. P. od podania návrhu, t. j. od 13. 03. 2023 do 31. 08. 2024 vo výške 500 eur mesačne, a od 01. 09. 2024 do budúca vo výške 600 eur mesačne. Pokiaľ matka žiadala určiť vyššie výživné, súd v tejto časti z dôvodu neprimeranosti zisteným pomerom na strane otca návrh zamietol. Do 01. 09. 2024 bolo určené nižšie výživné, pretože dovtedy matka dostávala na dieťa okrem prídavku vo výške 60 eur vyplácaného ÚPSVaR aj diferenciál k prídavku z Rakúska, z ktorého mohla hradiť časť potrieb dieťaťa. Od augusta už matke zanikol nárok na diferenciál a oproti stavu v čase začatia konania sa zvýšili aj výdavky na mal. P., ktorá je staršia o 1,5 roka, a matke vznikol aj nový výdavok na mlieko pre dieťa Neocate Junior, ktoré bolo do konca roka 2023 ešte preplácané v celom rozsahu zdravotnou poisťovňou. Okresný súd rozdelil určené výživné na výživné hradené k rukám matky na krytie bežných potrieb dieťaťa, ktoré určil vo výške 300 eur mesačne do 31. 08. 2024 a od 01. 09. 2024 a vo výške 400 eur mesačne, a zvyšnú časť určeného výživného 200 eur mesačne určil na tvorbu úspor pre dieťa, ktorú bude povinný rodič poukazovať na osobitný účet dieťaťa, ktorý je povinná zriaďovať matka v určenej lehote a otcovi oznámiť. V zmysle § 65 ods. 3 ZoR možno určiť časť výživného na tvorbu úspor za splnenia podmienky, že to majetkové pomery povinného otca umožňujú, čo v tomto prípade preukázané bolo a je v záujme dieťaťa tvorba takejto finančnej rezervy do budúca (napr. na vzdelávanie, či vyššie výdavky spojené s poskytovaním zdr. starostlivosti). Bolo zistené, že otec svojim dvom plnoletým dcéram poskytol jednorazovo 5.000 eur každej a jednej z nich chcel finančne vypomôcť v súvislosti so zabezpečením jej bývania, resp. má pre ňu stavebný pozemok. Na mal. P. však nad rámec mesačnej platby 200 eur viac neposkytol, ani dieťaťu nezaložil sporenie (čím by sa mohol vyhnúť nakladaniu s úsporami pre dieťa jeho matkou). Je teda spravodlivé, aby aj mal. P. mala prospech z majetkovej situácie otca tak, ako ostatné jeho deti. Pokiaľ otec uvádzal, že okrem platby 200 eur mesačne na dieťa má na maloletú aj ďalšie výdavky, na ktoré treba pri určení výživného prihliadať, tak bolo zistené, že sú to výdavky spojené len so stykom s dcérou a pokiaľ otec aj kupoval dieťaťu určité potreby, tak tieto vecné plnenia nemôže využívať dieťa neobmedzene, ale len počas styku, keď ostávajú v domácnosti otca. Súd nakoniec zaviazal otca zaplatiť zameškané bežné výživné na maloletú za obdobie od 13. 03. 2023, t. j. od začatia konania do vyhlásenia rozsudku, t. j. do 29. 10. 2024 spolu vo výške 2.111,30 eur, ktorú je povinný otec zaplatiť k rukám matky. Za obdobie od 13. 03. 2023 do 31. 08. 2024 mal otec zaplatiť na určenom výživnom k rukám matky sumu 5.283,90 eur (pomerná časť za 19 dní mesiaca 3/2023 vo výške 183,90 eur a za obdobie od 01. 09. 2023 do vyhlásenia rozsudku 17x300 eur, t. j. 5.100 eur) a uhradil za toto obdobie pri platbe 200 eur mesačne sumu 3.522,60 eur (pomernú časť za mesiac 3/2023 za 19 dní 122,60 eur a od 01. 09. 2024 do vyhlásenia rozsudku sumu 3.400 eur, t. j. 17x200 eur). Od 01. 09. 2024 do vyhlásenia rozsudku, t. j. za 2 mesiace mal uhradiť na bežnom výživnom sumu 800 eur a uhradil 400 eur. Celkovo tak mal za obdobie od 13. 03. 2023 do vyhlásenia rozsudku zaplatiť na bežnom výživnom 6.083,90 eur (183,90 eur + 5.100 eur + 800 eur) a uhradil sumu 3.922,60 eur, teda vzniklo mu zameškané výživné vo výške 1.161,30 eur, od čoho súd ešte odčítal jednu jeho platbu matke na mlieko dieťaťu vo výške 50 eur, a teda zaviazal otca zaplatiť zameškané výživné na mal. P. k rukám matky vo výške 2.111,30 eur. Zameškané výživné na tvorbu úspor vzniklo za obdobie od 13. 03. 2023 do vyhlásenia rozsudku v celkovej výške 3.922,60 eur (pomerná časť od 13. 03. do 31. 03. 2023 vo výške 122,60 eur a za obdobie od 01. 04. 2023 do vyhlásenia rozsudku 3.800 eur, t. j. 19 x 200 eur).

Vzhľadom na celkovú výšku zameškaného výživného súd určil dlhšiu lehotu jeho splatnosti, a to 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Pokiaľ matka žiadala určiť výživné aj za časť od 01. 03. 2023 - 12. 03. 2023 súd jej návrh v tejto časti s poukazom na § 77 ods. 1 ZoR zamietol.

1.4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na ich náhradu.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 27. marca 2025 sp. zn. 14CoP/34/2025 rozhodol tak, že rozsudok potvrdil (I. výrok) a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. (II. výrok)

2.1. Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého okresný súd dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie odvolania otca. Odvolací súd zdieľal i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty odvolateľa nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť. K odvolacím dôvodom uplatneným otcom odvolací súd uviedol, že po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu a odôvodnením rozsudku okresného súdu nezistil dôvodnosť námietky otca ohľadom nedostatočného odôvodnenia rozsudku okresného súdu. Krajský súd k tejto námietke vo všeobecnosti uviedol, že odôvodnenie rozsudku je tou časťou rozsudku, ktorá je relevantná a významná z hľadiska presvedčivosti, logickej konzistentnosti a preskúmateľnosti súdneho rozhodnutia. Podľa Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 119/03 je potrebné ust. § 157 ods. 2 OSP (aktuálne ust. § 220 ods. 2 CSP) vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie všeobecného súdu musí uviesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Krajský súd bol názoru, že okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol podstatné okolnosti týkajúce sa výkladu opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia, vyporiadal sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a myšlienkový postup okresného súdu bol z odôvodnenia napadnutého rozsudku dostatočne zrejmý. Okresný súd uviedol, ktoré skutočnosti mal z vykonaného dokazovania za preukázané, uviedol príslušné právne normy, ktoré na zistený skutkový stav aplikoval, a to s poukazom na všetky skutočnosti, ktoré boli zistené vykonaným dokazovaním, a tiež s poukazom na právne závery, ktoré okresný súd prijal.

2.2. K námietke nesprávnych skutkových zistení, ktorú uplatnil v podanom odvolaní otec, krajský súd konštatoval, že pred okresným súdom bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie danej veci, z ktorého za aplikácie ustanovenia § 383 CSP vychádzal aj krajský súd, ktorý nezistil dôvody pre doplnenie alebo zopakovanie dokazovania. Zvýraznil, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom hodnotení. Jeho význam spočíva v získavaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci, z ktorého potom vychádza a aplikuje naň konkrétnu právnu normu, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci, je jednou z najdôležitejších činností súdu v rámci civilného súdneho konania, pretože je základným predpokladom pre rozhodnutie súdu vôbec. Odvolací súd doplnil, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka a procesný postoj účastníka zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, príp. štádia civilného procesu (sp. zn. IV. ÚS 329/04). K správne postupu prvoinštančného súdu poukázal krajský súd primerane na ďalší záver vyslovený v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 329/2004 z 27. októbra 2004, podľa ktorého „...ak všeobecný súd reagoval na procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu a štádia civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, nemôže dôjsť k porušeniu základného práva na spravodlivý proces“. Zároveň poukázal odvolací súd i na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 252/04 zo dňa 31. augusta 2004, podľa ktorého „...právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia

skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov“. Podľa názoru krajského súdu okresný súd v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné pre posúdenie prejednávanej veci, a preto pred súdom prvej inštancie nedošlo ani k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie, čím nebolo možné vyvodiť ani nedostatočne zistený skutkový stav veci. Vychádzajúc z uvedeného krajský súd konštatoval, že nezistil žiadny dôvod pre doplnenie dokazovania, teda pre vykonanie dôkazov produkovaných účastníkmi v odvolacom konaní.

2.3. V odvolacom konaní odznela tiež námietka otca ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci. Krajský súd vo všeobecnosti uviedol, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodí právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Ani jedna z týchto situácií v predmetnej sporovej právnej veci nenastala. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, z ktorých konkrétnych skutočností okresný súd pri rozhodovaní vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, a ako vec právne posúdil, keď návrhu matky čiastočne vyhovel.

2.4. Pokiaľ otec namietal porušenie práva na spravodlivý proces, krajský súd túto námietku nepovažoval za dôvodnú. V zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP možno za porušenie práva na spravodlivý proces označiť taký procesný postup súdu, ktorý znemožňuje strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Súčasťou koncepcie spravodlivého súdneho konania je, aby každý účastník mal primeranú možnosť predložiť svoje návrhy, uplatňujúc svoje práva za podmienok, ktoré nie sú podstatne nevýhodnejšie než podmienky, za ktorých touto možnosťou disponujú ostatní účastníci. Zásada rovnosti strán v súdnom procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok subjektov, o ktorých právach a povinnostiach súd rozhoduje (PL. ÚS 43/95, II. ÚS 121/02). Pod rovnakým postavením strán možno rozumieť iba také procesné postavenie, ktoré zabezpečí spravodlivý proces. Zásada vyjadrujúca „právo na spravodlivý súdny proces“ je spojená s nutnosťou rovnakých „pravidiel hry“, ale tiež aj s princípom „rovnosti zbraní“ pre všetkých účastníkov konania. Súdny sú preto povinné túto zásadu aplikovať vo vzťahu ku všetkým účastníkom bez ohľadu na to, aké majú procesné postavenie, a zároveň postupovať tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Krajský súd uviedol, že otec mal v priebehu celého konania vytvorený priestor na realizáciu svojich procesných práv k označovaniu a predkladaníu dôkazov, t. j. bola mu vytvorená možnosť obhájenia jeho práv a právom chránených záujmov, ktorú v konaní pred okresným súdom aj riadne využil. Okresný súd tak mal splnené všetky podmienky k tomu, aby vec prejednal a vo veci rozsudkom rozhodol. Okresný súd svojím procesným postupom vytvoril účastníkom rovnaký priestor a možnosti na realizáciu ich procesných práv a plnenie ich procesných povinností, a preto námietka otca o porušení práva na spravodlivý proces nemôže obstáť.

2.5. Vo vzťahu k predmetnej veci odvolací súd považoval za potrebné vo všeobecnosti uviesť, že platná právna úprava vyživovacej povinnosti rodičov k deťom (§ 62 ods. 1 zákona o rodine) je založená na rovnakom postavení muža (otca) a ženy (matky). Obaja rodičia tak majú povinnosť prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 veta prvá zákona o rodine). Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby rodiča, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejaví v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne, v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolání. Majetkové pomery rodiča umožňujú komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň rodiča pre potreby výživného, keďže príjmové pomery samy osebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného rodiča. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča je potrebné prihliadnuť aj vtedy, ak sa rodič vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako je potrebné prihliadať aj na

neprimerané majetkové riziká, ktoré rodič na seba berie. Obligatórny zákonným hľadiskom je tiež osobný výkon starostlivosti o dieťa (§ 62 ods. 4 zákona o rodine). Uvedené konanie sa chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Hoci zákon používa termín „prihliada sa“, osobná starostlivosť nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy.

2.6. Rozsah vyživovacej povinnosti rodiča je limitovaný odôvodnenými potrebami dieťaťa (§ 75 ods. 1 zákona o rodine), pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 veta druhá zákona o rodine). Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, výšky eventuálnych vlastných príjmov a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale - práve so zreteľom napr. k veku a zdravotnému stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote - prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vyspelej spoločnosti. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované, v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzny, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a podobne. V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení je základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu zistenie ich skutočných príjmov. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd vychádza jednak zo všeobecných hľadísk, t. j. skúmanie odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah ktorých je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, záujmy dieťaťa, a vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov dieťaťa plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvoma kritériami, t. j. medzi odôvodnenými potrebami dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov, platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia.

2.7. Otec svoje odvolacie námietky smeroval do určenia výšky jeho vyživovacej povinnosti k mal. dcére. Otec namietal, že okresný súd sa nezaoberal a neustálil výšku jeho príjmu, nesprávnym spôsobom sa zaoberal výškou príjmu matky a otec spochybnil aj výpočet nákladov, ktoré matka uviedla na svoju osobu a na maloletú dcéru. Krajský súd vo vzťahu k výške výdavkov na maloletú P. v celom rozsahu odkazuje na vecne správne závery súdu prvej inštancie. Vo vzťahu k námietkam otca ohľadom vyčíslenia týchto nákladov matkou je nutné zvýrazniť, že okresný súd náklady, ktoré vyčísliła matka, akceptoval len v menšej časti a z vykonaného dokazovania dospel k záveru o určení primeraných výdavkov na potreby maloletej P. vo výške cca 630 eur mesačne (odsek 13. odôvodnenia rozsudku okresného súdu). Čo sa týka spochybňovania výdavkov na bývanie, kedy otec namietal, že v byte matky žije okrem nej a maloletej P. aj matka matky, uvádza odvolací súd, že z vykonaného dokazovania takéto závery ustálené neboli a okresný súd tak vecne správne počítal náklady na bývanie v danom byte matky na dve osoby, teda na matku a maloletú P.. Pokiaľ otec poukazuje na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, jedná sa o vyjadrenie v rámci sociálneho prešetrovania, z ktorého nemožno urobiť záver, že by stará matka maloletej P. trvalo bývala s matkou a maloletou. Je v tomto smere namieste poukázať na vyjadrenia matky v konaní pred súdom prvej inštancie (č. l. 1577 spisu), kde matka uviedla, že jej mama má vlastný trojizbový byt, tento byt nie je v prenájme, a pokiaľ sa zdržiava v byte matky, tak je to z dôvodu starostlivosti o vnučku v čase, kedy matka nie je prítomná. Odvolací súd považoval za pochopiteľné, že stará matka maloletej P. matke so starostlivosťou o maloletú P. pomáha. Jedná sa o prirodzený vzťah starej matky ku svojej vnučke a len zo skutočnosti, že sa stará matka nachádzala v byte matky, alebo zo skutočnosti, že v tomto byte niekedy prespáva, predsa nie je možné vyvodiť záver, že by bolo nevyhnutné náklady na byt uvádzané matkou rozdeliť medzi tri osoby. Argumenty otca v tomto kontexte preto nemôžu obstáť. Rovnako nepovažoval odvolací súd za dôvodné vyjadrenie otca o tom, že mesačné náklady na stravu maloletej sú 100 eur. V prepočte by tak náklady na stravu maloletej predstavoval len niečo viac ako 3 eurá denne, čo nezodpovedá aktuálnej cenovej úrovni bežných

potravín (nie potravín v Rakúsku, ale na Slovensku). Rovnako ako ničím nepodloženú a neprimerane nízku možno vyhodnotiť výšku nákladov na oblečenie maloletej, ktorá by podľa otca mala predstavovať 10 eur mesačne, teda celkovo 120 eur ročne. Bolo nutné zvýrazniť, že náklady na maloletú, ktoré boli súdom prvej inštancie akceptované, boli matkou v konaní pred súdom prvej inštancie riadne preukázané, a preto odvolací súd nemal dôvod odchyliť sa od vecne správnych záverov súdu prvej inštancie v tom smere, že za primeranú výšku výdavkov pre maloletú P. možno považovať sumu vo výške cca 630 eur mesačne. Pokiaľ otec spochybňoval výdavky maloletej na zdravotnú starostlivosť s poukazom na ním dodatočne predloženú lekársku správu o zlepšení zdravotného stavu maloletej, uvádza odvolací súd, že len samotné otcom tvrdené zlepšenie zdravotného stavu ešte neznamena, že matke už nevznikajú náklady na zdravotnú starostlivosť o maloletú v rozsahu, v akom tieto náklady ustálil súd prvej inštancie, ktorý vychádzal z dokladov predložených matkou. Odvolací súd pritom poukázal aj na obsah dvoch otcom predložených lekárskeho správ, z ktorých otec vyvodil záver o zlepšení zdravotného stavu v tom smere, že podľa obidvoch týchto lekárskeho správ zostali odporúčania čo do starostlivosti o maloletú, teda čo do stravy, liekov a starostlivosti vo forme fyzioterapie, nezmenené.

2.8. Pokiaľ otec v podanom odvolaní namietol, že sa súd prvej inštancie nezaoberal potencialitou príjmu matky, uvádza odvolací súd, že výška príjmu „druhého“ rodiča (spravidla rodiča, ktorý má maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti) ovplyvňuje výšku vyživovacej povinnosti výživou povinnej osoby (v tomto prípade otca) len veľmi okrajovo. Nie je možné sa stotožniť s otcom (v spojitosti s možnou výškou príjmu matky) naznačovaným postupom, že pokiaľ jeden rodič má dostatočný príjem na zabezpečenie potrieb detí, že by vyživovacia povinnosť druhého rodiča mala byť len v minimálnej miere. Takýto výklad vyživovacej povinnosti je v príkrom rozpore so samotným zmyslom a účelom inštitútu výživného (nielen v právnom zmysle, ale i z hľadiska prirodzenej zodpovednosti každého z rodičov za výživu jeho dieťaťa) a odporuje aj elementárnym zákonným kritériám pre určovanie výšky výživného (osobitne § 75 ods. 1 zákona o rodine). Samotná okolnosť, že jeden rodič by dosahoval nadštandardné príjmy, nezbavuje v uvedenom rozsahu vyživovacej povinnosti druhého rodiča. Obaja rodičia majú rovnakú povinnosť vyživovať svoje nezaopatrené deti. Skutočnosť, že by jeden z rodičov dosahoval vyššie príjmy, bez ďalšieho nezbavuje druhého (rovnako výživou povinného rodiča) povinnosti vyživovať svoje dieťa. Je pritom zrejmé, že matka si vyživovaciu povinnosť plní i osobnou starostlivosťou, ktorá je postavená na roveň tej hmotnej. Obaja rodičia sú povinní počínať si tak, aby svojimi príjmami dokázali pokryť všetky odôvodnené potreby maloletých. Maloleté deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine), a preto prípadná vyššia životná úroveň jedného z rodičov zároveň vytvára predpoklady aj pre vyššiu životnú úroveň maloletého dieťaťa. Otec v súvislosti s príjmom matky namietal, že matka nepreukázala, odkiaľ poberá príjem 1.000 eur ako doplatenie podľa nej odôvodnených výdavkov na maloletú, keď ich vyčísliť mesačne na 1.700 eur, zatiaľ čo príjem matky vo výške 700 eur bol preukázaný. K tejto argumentácii odvolací súd uviedol, že matka výdavky v tejto výške nepreukázala, a preto ani nebol dôvod vo vzťahu k takémuto nepreukázanému tvrdeniu viesť dokazovanie ohľadom výšky jej príjmu. Okresný súd výdavky ustálil vo vyššie uvedenej výške, ktorej príjem matky spolu s výživným zodpovedá. Bolo namieste tiež uviesť, že otec na jednej strane žiada preukázať, odkiaľ matka poberá príjem na úhradu ňou tvrdených výdavkov, a na druhej strane sám tvrdí, že je evidentné, že matka výšku výdavkov vyfabulovala. Keďže matka sa celodenne stará o maloletú a poberá rodičovský príspevok vo výške cca 473 eur, hodnotil odvolací súd ako nedôvodnú aj námietku otca, že prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní neupriamil pozornosť na potencionalný príjem na strane matky.

2.9. Podstatnú časť odvolacej argumentácie venoval otec opisu svojich majetkových pomerov, svojho zdravotného stavu a vysvetľovaniu finančných transakcií, ktoré prebiehali na jeho účtoch. Odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom sa v tomto smere v celom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, na ktoré v podrobnostiach odkázal a nepovažoval za potrebné ich opakovať. Mal za potrebné uviesť, že na účtoch otca dochádzalo k finančným transakciám vo vysokých objemoch, ktoré otec nedokázal dôveryhodne vysvetliť. Argumentácia otca o tom, že časť týchto peňazí mala byť bratova, resp. na inom mieste v súdnom konaní, že tieto peniaze boli tzv. rodičovské peniaze, ktoré mali byť použité na opravu domu, vyznieva nedôveryhodne, keď otec jednoznačným spôsobom pôvod týchto peňažných prostriedkov vo výške viac ako 100.000 eur nedokázal vysvetliť. Argumentácii otca neprospeievajú ani časové súvislosti, keď tieto finančné prostriedky na jeho účet boli vložené v roku 2018 a z tohto účtu mali byť bratovi otca vrátené až v roku 2023. Ako minimálne nedôveryhodnú hodnotí

odvolací súd aj argumentáciu otca ohľadom jeho rodinného domu. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie prehratím videa na USB nosiči, ktorý predložila matka, je zrejmé, že sa jedná o rozsiahle pozemky s veľkým rodinným domom a piatimi samostatne stojacimi garážami. Vo vzťahu k tomuto nehnuteľnému majetku bolo nutné uviesť, že len na starostlivosť a údržbu tohto majetku musí otec vynakladať ročne nemalé finančné prostriedky. Odvolací súd sa stotožnil aj s argumentáciou súdu prvej inštancie v tom smere, že pokiaľ otec finančne vypomáhal svojim dvom plnoletým dcéram, tak je namieste, aby sa obdobným spôsobom postaral aj o svoju najmladšiu dcéru P. W.. Pokiaľ otec namietal, že prvoinštančný súd de facto neustálil žiadny jeho príjem ani potencialitu jeho príjmu, zvyrazňuje odvolací súd, že pri určovaní výšky výživného sa v zmysle ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine prihliada aj na majetkové pomery povinného. Práve na základe majetkových pomerov povinného súd prvej inštancie vyvodil záver o schopnosti otca prispievať maloletej na výživu a na úspory v okresnom súdom určenej výške. Zvyrazňuje v tomto smere odvolací súd, že majetkové pomery povinného treba posudzovať komplexne. Majetkové pomery zahŕňajú majetok povinného ako objektívnu kategóriu v podobe vlastníckeho práva k veciam, pohľadávkam, záväzky, cenné papiere, či podiely v obchodných spoločnostiach a je namieste zohľadniť aj životný štandard povinného, ktorým sa navonok prezentuje (napr. autá, nehnuteľnosti, dovolenky, výška životných nákladov). Okresný súd tak vecne správne prihliadol na celý majetok otca a tiež na jeho celkovú životnú úroveň.

2.10. Odvolací súd pritom v kontexte určenia majetkových pomerov otca zvyrazil skutočnosť, že v priebehu konania pred súdom prvej inštancie bolo zistené, že otec disponuje úsporami vo výške cca 230.000 eur, ktorú skutočnosť potvrdil aj na pojednávaní právny zástupca otca (zápisnica o pojednávaní zo dňa 29. októbra 2024 z č. l. 1610, dotknuté vyjadrenie na č. l. 1613). Bolo teda zrejmé, že aktuálne otec disponuje pomerne vysokou finančnou čiastkou, ktorú označuje ako svoje úspory. Nie je možné stotožniť sa s odvolacou argumentáciou otca v tom smere, že pri určení vyživovacej povinnosti by sa na výšku úspor nemalo prihliadať. Práve naopak, odvolací súd bol toho názoru, že sa jedná o finančný majetok otca, ktorý je nevyhnutné zahrnúť do celkových majetkových pomerov otca, z ktorých je potrebné vychádzať pri určení výšky jeho vyživovacej povinnosti. Opačný výklad by mohol viesť k absurdným záverom v tom smere, že by subjekt povinný platiť výživné sa tejto svojej povinnosti zbavil tým, že by všetky svoje majetkové hodnoty previedol na úspory, z ktorých by následne pri absencii riadneho mesačného príjmu pokrýval všetky svoje náklady, a tým by sa mal zbaviť svojej vyživovacej povinnosti. Otec v konaní argumentoval, že vzhľadom na výšku svojho aktuálneho príjmu mesačne cca 500 eur časť svojich nákladov pokrýva práve z týchto úspor. Odvolací súd tak len pre vytvorenie správneho obrazu o majetkových pomeroch otca v kontexte ním tvrdených nákladov a okresným súdom určeného výživného uvádza, že pokiaľ by otec zo svojich úspor vo výške 230.000 eur platil okresným súdom určené celkové výživné vo výške 600 eur mesačne, tak by len z týchto svojich úspor mohol takto určené výživné platiť cca 32 rokov. V prípade, ak by sa zohľadnila aj výška otcom tvrdeného mesačného výdavku vo výške 500 eur nad rámec jeho príjmov, tak by tento výdavok spolu s určeným výživným predstavoval sumu 1.100 eur mesačne, ktorá suma by z úspor otca vo výške 230.000 eur mohla byť pokrytá na obdobie viac ako 17-tich rokov, teda až do času, kedy maloletá P. W. nadobudne plnoletosť. V zmysle uvedených záverov sa preto krajský súd v celom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval schopnosť otca platiť nielen výživné v primeranej výške 400 eur mesačne, ale aj výživné na tvorbu úspor vo výške 200 eur mesačne. Okresný súd mal vecne správne za preukázané, že majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, aby pre maloletú P. W. vytváral aj úspory. Pokiaľ potom súd prvej inštancie rozhodol na základe skutkového stavu a vyhodnotenia dôkazov tak, že výživné rozdelil na spotrebnú časť a na sporiacu časť, keďže mal za preukázané splnenie podmienok na takéto rozhodnutie, postupoval správne a v zmysle zákona (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 5Cdo/14/2021). Vyššie uvedené závery čo do schopnosti otca platiť výživné v celkovej sume 600 eur sa primerane vzťahovali aj na obdobie od 13. 03. 2023 do 31. 08. 2024, kedy okresný súd celkovú sumu výživného ustálil sumou 500 eur mesačne s tým, že časť výživného vo výške 300 eur zodpovedá bežnému výživnému a časť vo výške 200 eur je určená na tvorbu úspor pre maloleté dieťa.

2.11. Odvolací súd potom nevyhodnotil ako dôvodnú argumentáciu otca o výške výživného neprimeranej jeho aktuálnemu príjmu, keďže súd prvej inštancie vecne správne určil výšku výživného s prihliadnutím na celkové majetkové pomery otca. Otázky ohľadom finančných transakcií otca či predaja jeho obchodnej spoločnosti nie sú pre záver o schopnosti otca platiť výživné rozhodujúce a podstatnou

je práve skutočnosť existencie finančného majetku otca vo forme jeho úspor, z ktorých môže určené výživné platiť po veľmi dlhé časové obdobie. Je pritom na mieste uviesť, že osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje prevažne matka. Zvýraznil odvolací súd, že otec si musí uvedomiť, že má vyživovaciu povinnosť a že je povinný zabezpečovať výživu svojho maloletého dieťaťa, je povinný podieľať sa primeraným spôsobom na uspokojovaní jeho potrieb. Pokiaľ otec namietol, že jeho príjem na úhradu výživného nepostačuje, je potrebné zvýrazniť, že výživné na maloleté dieťa má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča. Odvolacia argumentácia zo strany otca ohľadne jeho neschopnosti plniť vyživovaciu povinnosť vo výške určenej okresným súdom je podľa názoru odvolacieho súdu ovplyvnená subjektívnym vnímaním vlastnej životnej situácie, ktorá bráni otcovi objektívne posúdiť rozsah odôvodnených potrieb maloletej P. preukázaných v priebehu konania na súde prvej inštancie. Aj s prihliadnutím na tieto závery je podľa názoru odvolacieho súdu okresným súdom určené výživné primerané majetkovým pomerom otca a jeho výdavkom za súčasného zohľadnenia situácie, že sa otec na výchove a starostlivosti o maloleté deti podieľa v podstatne menšom rozsahu ako matka. Možno konštatovať, že je v schopnostiach otca výživné v tejto výške platiť. Odvolací súd zároveň dodal, že otec je povinný primerane prispôbiť svoj osobný život tak, aby si mohol plniť vyživovaciu povinnosť ku svojmu dieťaťu.

2.12. Odvolací súd pripomenul, že v zmysle § 62 ods. 5 zákona o rodine je rodič povinný plne rešpektovať svoju vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené, a s využitím svojich subjektívnych vlastností a pracovných príležitostí si organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť si riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/200/2018 zo dňa 30. 04. 2019).

2.13. Otec v podanom odvolaní namietal určenie zročného výživného súdom prvej inštancie s tým, že zročné výživné nebolo určené v súlade so Zákonom o rodine a okresný súd toto výživné určil napriek tomu, že nenastali dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by jeho určenie odôvodňovali. Argumentoval pritom, že žiadnym spôsobom nezanedbával svoju vyživovaciu povinnosť, pričom prvostupňový súd neuviedol, v čom mali nastať dôvody hodné osobitného zreteľa pre rozhodnutie o zročnom výživnom. Vo vzťahu k tejto argumentácii odvolací súd poukázal na znenie ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Z tohto ustanovenia jednoznačne plynie, že výživné možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania. V prejednávacom prípade bol návrh matky na začatie konania doručený okresnému súdu dňa 13. 03. 2023. Tento dátum je tak v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia rozhodujúci pre priznanie nároku na výživné pre maloletú P.. Okresný súd preto rozhodol vecne správne, pokiaľ otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej práve počnúc dňom 13. 03. 2023. Obdobne tak možno ako vecne správne vyhodnotiť aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o zameškanom výživnom. V prejednávacom prípade bol okresný súd povinný vysporiadať sa s otázkou zročného výživného za obdobie od začatia súdneho konania, teda od 13. 03. 2023, do vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie. Zameškané výživné určené okresným súdom tak predstavuje výživné, ktoré nebolo zaplatené za obdobie od začatia súdneho konania, teda od 13. 03. 2023, do dňa vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie. Toto výživné nepredstavuje výživné, ktoré by bolo priznané spätne. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia možno za výživné priznané spätne považovať výživné za obdobie, ktoré predchádzalo dňu začatia konania a ktoré zákon umožňuje priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne od začatia konania. Výživné priznané spätne teda predstavuje výživné, ktoré by sa stalo zročným pred dňom podania návrhu. Len v prípade takéhoto výživného, ktoré by malo byť priznané za obdobie, ktoré predchádza podaniu návrhu, je potrebné zaoberať sa otázkou, či na takéto spätné priznanie výživného sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa. Keďže okresný súd otcovi povinnosť zaplatiť výživné spätne neuložil, ale uložil mu len povinnosť zaplatiť výživné odo dňa začatia súdneho konania, nebolo potrebné, aby sa okresný súd zaoberal otázkou, či sú alebo nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre spätné priznanie výživného, uzavrel odvolací súd.

2.14. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal otec maloletej (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodňoval poukazom na ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

3.1. V dovolaní poukázal na tú skutočnosť, že v správe kolízneho opatrovníka je výslovne uvedené, že

stará matka maloletej „žije s matkou v spoločnej domácnosti“. Z toho sa podľa jeho názoru nedá urobiť iný záver okrem toho, že stará matka trvalo býva s matkou a maloletou. Tvrdenia matky o tom, že jej matka má vlastný trojizbový byt, v ktorom žije, sú v priamom rozpore so správou kolízneho opatrovníka. Z odôvodnenia okresného súdu je zrejmé, že tento úplne bez akéhokoľvek zdôvodnenia a bez toho, aby vôbec bral do úvahy záznam kolízneho opatrovníka zo šetrenia v rodinnom prostredí uveril a stotožnil sa s výpoveďou matky ohľadom bývania starej matky. Túto skutočnosť dostatočne nevysvetlil ani odvolací súd, ktorý správu kolízneho opatrovníka odbil, že je to (len akési) vyjadrenie v rámci sociálneho prešetrovania. Mal však za to, že takýto postup krajského súdu je zneváženie dôkazu, jeho deformácia, čo je v rozpore s ústavnou - procesnými zásadami. Ide o dôkaz proti dôkazu a hodnotenie dôkazov zo strany krajského súdu spôsobom, že jeden z dôkazov „zametie pod koberec“ bez uvedenia akýchkoľvek ďalších myšlienkových pochodov, je porušením práva na spravodlivý proces. Taktiež namietal ustálenie výdavkov na maloletú P. okresným súdom vo výške 100 eur za pohonné hmoty v súvislosti s vyšetreniami u lekára pre častú chorobnosť dieťaťa v súvislosti s pravidelnými kontrolami v Martine, a tiež aj výdavkov nepravidelného charakteru kočík, autosedačka, bicykel a pod., tiež výdavky na hračky, knižky pre rozvoj dieťaťa, čo okresný súd vyčísľil na sumu spolu 100 eur. Otec predložil dôkazy o zlepšení zdravotného stavu maloletej lekárske správy, z ktorých vyplýva aj frekvencia kontrolných vyšetrení maloletej P. v Martine v hematologickej ambulancii (1x za tri mesiace), a toto isté sa týka aj vyšetrenia v gastroenterologickej ambulancii. Teda maloletá P. v čase rozhodnutia krajského súdu už nepotrebovala vyšetrenia v Martine niekoľkokrát do mesiaca, ako tomu bolo, keď bola menšia. Krajský súd si predložených lekárske správ otcom vybral len časť o odporúčaní starostlivosti o maloletú čo do stravy, liekov, avšak frekvenciu ciest vôbec nebral v úvahu. Taktiež sa okresný súd ani krajský súd vôbec nevysporiadali s námietkou otca, že otec niekoľkokrát ponúkal matke pomoc s odvozom a dovozom maloletej a jej do nemocnice a do ambulancií, ktoré maloletá navštevuje. Prvostupňový súd žiadnym spôsobom nereflektoval na skutočnosť, že matka si sama vyrába dané výdavky, a odmieta akúkoľvek otcovu súčinnosť pri prevoze a eliminovania jej nákladov na prepravu maloletej. Taktiež krajský súd túto skutočnosť úplne vynechal zo svojho odôvodnenia. Čo sa týka ďalších položiek pri ustálení výdavkov na potreby maloletej P., súd do výpočtu prirátal sumu 100 eur, ktoré rozdelil okrem výdavkov na cesty na lekárske vyšetrenia aj na jednorazové výdavky typu kočík, autosedačka, bicykel a pod. Navyše otec uviedol, že bol ochotný sa na takýchto jednorazových výdavkoch sa s matkou podieľať na polovicu, avšak matka mu tieto nikdy nevyčísľila. Navyše taktiež otec P. kúpil celú výbavu, posteľku, kočík, oblečenie, obuv, drogeriu, hračky za cca. 3.000 eur. Toto sa však okresný súd do výživného nezarátal, s odôvodnením, že to maloletá P. nemôže využívať stále, iba keď je u otca. Namietal, že okresný súd v odôvodnení uviedol, že majetkové pomery otca umožňujú mu podieľať sa aj na uspokojovaní nie nevyhnutných potrieb maloletej, napr. pohybové a športové aktivity, krúžky, výlety, k tomu uvádzame, že dieťa v tak nízkom veku, za aký sa určovalo výživné, výlety nemôže objektívne vnímať a taktiež výdavky na pohybové a športové aktivity a krúžky nie sú u maloletej P. aktuálne, toto sa týka až detí vyššieho veku. Napriek tomu okresný súd z takýchto potrieb dieťaťa vychádzal pri určení výživného, otec to namietal v odvolaní (t. j. že prvostupňový súd nedostatočne skúmal odôvodnené potreby maloletej P.) a krajský súd sa s touto námietkou nevysporiadal vôbec. Okresný ani krajský súd vo svojich rozhodnutiach vôbec nebrali v úvahu, že otec prispieval maloletej P. na výživné aj tým, že jej zriadil mesačné sporenie vo výške 20 eur + pripoistenie. Napriek tomu, že otec túto skutočnosť uvádzal vo svojich tvrdeniach a výpovediach, tak okresný súd v rozsudku výslovne uviedol, že otec dieťaťu sporenie nezaložil. S námietkou otca v odvolaní sa vôbec nevyporiadal ani krajský súd. Čo sa týka príjmov otca, tieto boli ustálené vo výške 522,30 eur mesačne (ku dňu rozhodnutia okresného súdu). Namietal, že súdy pri určení výšky výživného tento príjem otca vôbec nebrali v úvahu a sústredili sa na jeho „iné majetkové pomery“, ktoré ale objektívne neboli vyčíslené. Okresný súd vychádzal zo zostatkov účtov otca, ale nebral už do úvahy jeho argumenty o tom, že sa nejedná výlučne o peniaze otca, ale aj tretích osôb, vrátane rodinných príslušníkov otca. Otec veľmi podrobne uvádzal, komu patrili jednotlivé čiastky peňazí, predkladal listinné dôkazy, vypracované projekty, výpisy z účtov, okresný súd sa však s týmito dôkazmi nevyporiadal, obmedzil sa iba na konštatovanie, že považuje tvrdenia otca za nedôveryhodné. Okresný súd napríklad tiež uviedol, že vyvoláva pochybnosti, či šlo skutočne o peniaze jeho brata (otcovho brata), keď mal otec k jeho účtom dispozičné právo. Okresný súd sa sústredil na zostatky peňazí na účte otca a na prezentáciu jeho „honosného sídla“ zo strany matky, tiež na skutočnosti, na akých dovolenkách bol otec v minulosti

alebo odvodil, že keďže otec nehľadá pracovné príležitosti úmerné jeho zdravotnému stavu (čo bol záver okresného súdu v priamom rozpore s vykonaným dokazovaním), tak to svedčí o tom, že otec je na tom finančne tak dobre, že pracovať vôbec nepotrebuje. Krajský súd túto argumentáciu okresného súdu prevzal, podľa názoru dovolateľa bez toho, aby vôbec preskúmaval vykonané dokazovanie. Krajský súd len inými slovami zopakoval odôvodnenie okresného súdu, keď uviedol, že argumentácia otca o tom, že časť peňazí mala byť bratova alebo že to boli rodičovské peniaze vyznieva nedôveryhodne. Na odvoláciu námietku otca, že súd arbitrárne zhrnul majetky otca bez akejkoľvek bližšej špecifikácie, resp. súd absolútne nebral do úvahy otcove tvrdenia a doklady k uvedeným majetkom, krajský súd len uviedol, že podstatnou je skutočnosť existencie finančného majetku otca vo forme jeho úspor, z ktorých môže určené výživné platiť veľmi dlhé časové obdobie. V závere zhrnul, že odvolací súd neposkytol otcovi žiadne odpovede na jeho námietky týkajúce sa hodnotenia vykonaného dokazovania, nieto ešte presvedčivé odpovede.

3.2. Vzhľadom na uvedené navrhol dovolaciemu súdu rozhodnutie súdu odvolacieho v spojitosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonom stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP), v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

5. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

6. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Dovolateľ uviedol, že z odôvodnenia okresného súdu je zrejmé, že tento úplne bez akéhokoľvek zdôvodnenia a bez toho, aby vôbec bral do úvahy záznam kolízneho opatrovníka zo šetrenia v rodinnom prostredí uveril a stotožnil sa s výpoveďou matky ohľadom bývania starej matky. Túto skutočnosť dostatočne nevysvetlil ani odvolací súd, ktorý správu kolízneho opatrovníka odbil, že je to (len akési) vyjadrenie v rámci sociálneho prešetrovania. Mal však za to, že takýto postup krajského súdu je zneváženie dôkazu, jeho deformácia, čo je v rozpore s ústavno - procesnými zásadami.

7.1. Dovolací súd v súvislosti s uvedenou námietkou poukazuje na bod 26. rozhodnutia odvolacieho súdu a konštatuje, že sa odvolací súd vypořiadal s námietkou dovolateľa uvedenou v odvolaní dostatočným a zrozumiteľným spôsobom, pričom skutočnosť, že svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, nepredstavuje ním namietané porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

8. V súvislosti s námietkou dovolateľa týkajúcou sa predloženia dôkazov o zlepšení zdravotného stavu maloletej, lekárske správy, z ktorých vyplýva aj frekvencia kontrolných vyšetrení maloletej P. v Martine v hematologickej ambulancii (1x za tri mesiace), a toto isté sa týka aj vyšetrenia v gastroenterologickej ambulancii, teda maloletá P. v čase rozhodnutia krajského súdu už nepotrebovala vyšetrenia v Martine niekoľkokrát do mesiaca, ako tomu bolo, keď bola menšia, pričom odvolací súd si predložených lekárskech správ otcom vybral len časť o odporúčaní starostlivosti o maloletú čo do stravy, liekov, avšak frekvenciu ciest vôbec nebral v úvahu. Dovolací súd poukazuje na bod 26. rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom uviedol, že pokiaľ otec spochybňoval výdavky maloletej na zdravotnú starostlivosť s poukazom na ním dodatočne predloženú lekársku správu o zlepšení zdravotného stavu maloletej, pričom dôvodil, že len samotné otcom tvrdené zlepšenie zdravotného stavu ešte neznamená,

že matke už nevznikajú náklady na zdravotnú starostlivosť o maloletú v rozsahu, v akom tieto náklady ustálil súd prvej inštalácie, ktorý vychádzal z dokladov predložených matkou, poukazujúc aj na obsah dvoch otcov predložených lekárskeho správ, z ktorých otec vyvodil záver o zlepšení zdravotného stavu v tom smere, že podľa obidvoch týchto lekárskeho správ zostali odporúčania čo do starostlivosti o maloletú, teda čo do stravy, liekov a starostlivosti vo forme fyzioterapie, nezmenené, dovolací súd dospel k záveru, že i táto námietka dovolateľa je nedôvodná.

9. Taktiež namietal skutočnosť, že okresný súd v odôvodnení uviedol, že majetkové pomery otca umožňujú mu podieľať sa aj na uspokojovaní nie nevyhnutných potrieb maloletej, napr. pohybové a športové aktivity, krúžky, výlety, k tomu uviedol, že dieťa v tak nízkom veku, za aký sa určovalo výživné, výlety nemôže objektívne vnímať a taktiež výdavky na pohybové a športové aktivity a krúžky nie sú u maloletej P. aktuálne, toto sa týka až detí vyššieho veku. Napriek tomu okresný súd z takýchto potrieb dieťaťa vychádzal pri určení výživného, otec to namietal v odvolaní (t. j. že prvostupňový súd nedostatočne skúmal odôvodnené potreby maloletej P.) a krajský súd sa s touto námietkou nevysporiadal vôbec. Dovolací súd opätovne akcentuje na tú skutočnosť, že samotnú nespokojnosť s odôvodnením rozhodnutia, tak ako to už bolo konštatované vyššie, nemožno subsumovať pod prípustnosť a dôvodnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

10. V súvislosti s námietkou týkajúcou sa absencie odôvodnenia vo vzťahu prispievaniu maloletej P. na výživné tým, že jej bolo zriadené mesačné sporenie vo výške 20 eur + pripoistenie, pričom napriek tomu, že otec túto skutočnosť uvádzal vo svojich tvrdeniach a výpovediach, tak okresný súd v rozsudku výslovne uviedol, že otec dieťaťu sporenie nezaložil, dovolací súd uvádza, že nie je nevyhnutné, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument, avšak v danom prípade na základe obsahu spisu a vykonaného dokazovania súdmi nižšej inštalácie, nemožno o takejto podobe vyššie uvedenej námietky ani uvažovať, keď aj z podaného dovolania vyplýva, že otec nevidí dôvod a nejaví snahu o akékoľvek zriadenie sporenia, hľadiac tak na zachovanie svojej životnej úrovne.

11. Dovolateľ ďalej namietal, čo sa týka príjmov otca, že tieto boli ustálené vo výške 522,30 eur mesačne (ku dňu rozhodnutia okresného súdu). Namietal, že súdy pri určení výšky výživného tento príjem otca vôbec nebrali v úvahu a sústredili sa na jeho „iné majetkové pomery“, ktoré ale objektívne neboli vyčíslené. Okresný súd vychádzal zo zostatkov účtov otca, ale nebral už do úvahy jeho argumenty o tom, že sa nejedná výlučne o peniaze otca, ale aj tretích osôb, vrátane rodinných príslušníkov otca. Otec veľmi podrobne uvádzal, komu patrili jednotlivé čiastky peňazí, predkladal listinné dôkazy, vypracované projekty, výpisy z účtov, okresný súd sa však s týmito dôkazmi nevyporiadal, obmedzil sa iba na konštatovanie, že považuje tvrdenia otca za nedôveryhodné. Okresný súd napríklad tiež uviedol, že vyvoláva pochybnosti, či šlo skutočne o peniaze jeho brata (otcovho brata), keď mal otec k jeho účtom dispozičné právo. Okresný súd sa sústredil na zostatky peňazí na účte otca a na prezentáciu jeho „honosného sídla“ zo strany matky, tiež na skutočnosti, na akých dovolenkách bol otec v minulosti alebo odvodil, že keďže otec nehľadá pracovné príležitosti úmerné jeho zdravotnému stavu (čo bol záver okresného súdu v priamom rozpore s vykonaným dokazovaním), tak to svedčí o tom, že otec je na tom finančne tak dobre, že pracovať vôbec nepotrebuje. Krajský súd túto argumentáciu okresného súdu prevzal, podľa názoru dovolateľa bez toho, aby vôbec preskúmaval vykonané dokazovanie a len inými slovami zopakoval odôvodnenie okresného súdu, keď uviedol, že argumentácia otca o tom, že časť peňazí mala byť bratova alebo že to boli rodičovské peniaze vyznieva nedôveryhodne. Dovolací súd vo vzťahu k tejto námietke poukazuje na body 27. - 29. rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých právne konformným i dostatočným spôsobom vysvetlil majetkové pomery oboch rodičov a uviedol akými úvahami sa správal pri ich vyhodnotení.

12. V súvislosti s predmetnými námietkami dovolateľa, vzhľadom na vyššie uvedené, dovolací súd konštatuje, že sa odvolací súd dostatočným a zrozumiteľným spôsobom vysporiadal s predmetnými námietkami a za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne

uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad.

13. V súvislosti s predmetnými námietkami dovolateľa, považuje dovolací súd za nevyhnutné akcentovať na zásadu voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcu z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 Ústavy SR), v zmysle ktorej záver vyodený sudcom v prebiehajúcom konaní o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Tento jeho postup však musí byť v istom zmysle objektivizovaný konceptom takého hodnotenia dôkazov, ktoré obstoí z hľadiska jeho prípadného rozporu so zákazom arbitrárnej jurisdikčnej ľubovôle. Inak povedané, „voľnosť“ hodnotenia dôkazov neznamená, že súd nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia, naopak, konečné meritórne rozhodnutie malo vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania. Koncept voľného hodnotenia dôkazov je derivátom tzv. akuzačného typu procesu, v ktorom zákon pojmovovo nemôže predpisovať zákonnú silu jednotlivým dôkazom. Naopak, v inkvizičnom procese dominuje tzv. legálna dôkazná teória, ktorá pojmovovo vyžaduje zákonnú silu, „váhu“ jednotlivých dôkazov - tento typ procesu sa však vo všeobecnosti považuje za dejinne prekonaný, aj keď jeho jednotlivé prvky prerástli medzičasom do konceptuálnej sústavy iných ako sporových konaní (mimosporov) predovšetkým cez prizmu tzv. vyšetrovacieho princípu a princípu oficiality. Právna úprava nestanovuje, ako má súd hodnotiť dôkazy z hľadiska pravdivosti; uvádza len, že súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, ktorá v civilnom procese predstavuje veľmi zložitý myšlienkový proces sudcu. Takúto úvahu súdu nemožno zamieňať s úvahou, ktorú právna úprava nepripúšťa síce výslovne, no je implicitne obsiahnutá v pojmovej sústave silného sudcu a voľného hodnotenia dôkazov - ide o úvahu z hľadiska ustálenia, resp. určenia výšky nárokov vtedy, ak túto výšku možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami alebo ju nemožno zistiť vôbec. Hodnotenie dôkazov úvahou súdu rovnako neznamená ľubovôľu súdu pri hodnotení dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci, nesmie byť v rozpore s prírodnými zákonmi, musí byť preskúmateľná v inštančnom postupe a podobne. Výsledky hodnotenia dôkazov sú aj súčasťou odôvodnenia rozsudku, nakoľko z ustanovenia § 220 ods. 2 vyplýva súdu povinnosť v odôvodnení rozsudku (okrem iného) stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a podobne. Súd nie je viazaný len skutkovým stavom, ako ho predniesli (substancovali) sporové strany, ale má i vlastné procesné oprávnenia ingerovať do sporu. Strany tak nie sú „vlastníkmi“ skutkových tvrdení, ako v liberálnom koncepte civilného procesu, ale súdom zistený skutkový stav má v čo najvyššej možnej miere korešpondovať s reálnym hmotnoprávnym pomerom sporových strán. Teória hovorí v tejto súvislosti o tzv. modifikovanom prejednávacom princípe, kde je procesná aktivita vo vzťahu k ustáleniu skutkového základu sporu prioritne zverená sporovým stranám, no s „materiálnymi“ korekciami zo strany súdu.

14. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu znátočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštalcie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z odôvodnení oboch rozhodnutí sú zrejme právne úvahy odvolacieho aj okresného súdu, ktoré viedli k prijatiu konečného záveru. Súd prvej inštalcie spolu s odvolacím súdom uviedli, čo je predmetom konania, aké skutočnosti tvrdili sporové strany, z ktorých vykonaných dôkazov vychádzali, ako ich vyhodnotili, jasne a zrozumiteľne vysvetlili, ktoré skutočnosti vzali za preukázané, teda z akého skutkového stavu veci vychádzali, ktoré ustanovenia zákona aplikovali a ako vec právne posúdili, a zároveň sa vysporiadali s podstatnými vyjadreniami a námietkami strán konania.

15. V reakcii na dovolacie argumenty dovolateľa dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento

pripad. Otec dieťaťa preto neopodstatnene namietal, že mu odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považoval dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo, na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

16. Skutočnosť, že dovolateľ sa s názorom súdov nižšej inštancie nestotožnil, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

17. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 z 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávanych prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

18. Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Pokiaľ dovolateľ namietal, tú skutočnosť, že odvolací súd v napadnutom rozsudku v celom rozsahu tak, ako to vyplýva aj z jeho odôvodnenia, arbitrárne, ale aj nejasné skutkové aj právne úvahy a závery súdu prvej inštancie bez výhrad prijal, osvojil si ich a tým sa s nimi vecne nesprávne aj nezákonne stotožnil, pričom dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu tak, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie nedal v žiadnom prípade zrozumiteľné a akceptovateľné odpovede v kontexte súladu so zákonom na podstatné, dovolací súd uzatvára, vzhľadom na vyššie uvedené, že namietal tak nedôvodne.

19. Žiada sa však vzhľadom na dovolateľom v súhrne i v jednotlivosti namietané, keď uviedol príkladmo, že okresný súd v odôvodnení konštatoval, že majetkové pomery otca umožňujú mu podieľať sa aj na uspokojovaní nie nevyhnutných potrieb maloletej, napr. pohybové a športové aktivity, krúžky, výlety, k čomu rozporoval, že dieťa v tak nízkom veku, za aký sa určovalo výživné, výlety nemôže objektívne vnímať a taktiež výdavky na pohybové a športové aktivity a krúžky nie sú u maloletej P. aktuálne, pričom sa to týka až detí vyššieho veku, dovolací súd poukazuje na § 75 ods. 1 v spojitosti s § 62 ods. 2 zákona o rodine, pripomína, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, a to i napriek osobným nezhodám medzi nimi, pričom pre vývin dieťaťa v útlom veku nie je nevyhnutné, aby dieťa vnímalo a pamätalo si čo prežíva a vidí, či už pri výletoch, pohybových aktivitách alebo krúžkoch, ale dôležitou je vyvolaná emócia spájajúca sa s danou situáciou. I v prípade, že by tomu tak nebolo, opätovne dovolací súd zdôrazňuje, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2

veta druhá zákona o rodine) a vyživovacia povinnosť a snaha zabezpečenia čo najlepšej budúcnosti detí, by mala byť primárnym zameraním pri plnení úlohy rodiča, neopomínajúc tú skutočnosť, že deti nie sú zodpovedné za rozhodnutia a nezhody svojich rodičov, pretože práve tí sa dobrovoľne tými rodičmi rozhodli stať. Ak teda otec pociťoval potrebu poskytnutia svojim dvom plnoletým dcéram jednorázovej sumy vo výške 5.000 eur, pričom jednej z nich chcel finančne vypomôcť v súvislosti so zabezpečením jej bývania, resp. zabezpečil pre ňu stavebný pozemok, javí sa ako vhodné pristupovať i ďalšiemu dieťaťu odhliadnuc od toho, či vzťah medzi rodičmi trvá, spravodlivo a s rovnakým prístupom dbať o jej najlepší záujem, vývin a budúcnosť, pretože takýmto prístupom vytvárajú rodičia svoju budúcnosť, ale i budúcnosť spoločnosti, ktorá je formovaná výchovou a prístupom k deťom, a to už od najútlejšieho veku.

20. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd uzavrel, že dovolateľ neopodstatnene namietal, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté zmätočnosťou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP majúcou za následok porušenie jeho práva na spravodlivý proces, a preto dovolanie otca maloletej ako nedôvodné v zmysle § 448 CSP zamietol.

21. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania je založené na ustanovení § 52 CMP.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.